

Opravična št.:

Up-742/16

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2020:Up.742.16

Akt:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 70188/2010 z dne 23. 6. 2016 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Kopru št. IV Kp 70188/2010 z dne 28. 5. 2015 in sodbo Okrožnega sodišča v Kopru št. I K 70188/2010 z dne 5. 12. 2014

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 70188/2010 z dne 23. 6. 2016 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Kopru št. IV Kp 70188/2010 z dne 28. 5. 2015 in sodbo Okrožnega sodišča v Kopru št. I K 70188/2010 z dne 5. 12. 2014 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Sodišče prve stopnje ni v ničemer konkretiziralo očitanih dejanj, ki jih ne bi vsebovala že obtožba. V njej so opisana konkretna ravnanja vsakega obdolženca posebej. Stališče Vrhovnega sodišča, da ni prišlo do prekoračitve obtožbe in zato sodišče prve stopnje ni aktivno prispevalo k pregonu obdolženke, ni ustavno sporno. Iz sodbe Vrhovnega sodišča jasno izhajajo razlogi za takšno stališče, zato pritožnica z navedbo, da naj se sodba do njenih bistvenih navedb ne bi opredelila, ne more uspeti. Stališče Vrhovnega sodišča, da s prikritim snemanjem pogovorov o zadevah stečajnega postopka ni bilo poseženo v zasebnost udeležencev pogovorov, ker pogovori niso bili zasebne narave, temveč le v pravico na glas, ni skladno z ustavnosodnim testom upravičenega pričakovanja zasebnosti. Vendar pa pogoji za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo niso izpolnjeni, če sodišče poseg v pravico do zasebnosti ustavnoskladno pretehta z vidika načela sorazmernosti, upošteva vse okoliščine primera.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

Pravna podlaga:

Člen 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-742-16.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-742/16-11

3. 2. 2020

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila Andreja Terpotec, Radlje ob Dravi, ki jo zastopa Odvetniška družba Čeferin, o. p., d. o. o., Grosuplje, na seji 3. februarja 2020

sklenil:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 70188/2010 z dne 23. 6. 2016 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Kopru št. IV Kp 70188/2010 z dne 28. 5. 2015 in sodbo Okrožnega sodišča v Kopru št. I K 70188/2010 z dne 5. 12. 2014 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnica je bila z izpodbijano pravnomočno sodbo spoznana za krivo kaznivega dejanja pomoči h kaznivemu dejanju jemanja podkupnine po prvem odstavku 261. člena v zvezi s prvim odstavkom 38. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr. in 39/09 – v nadaljevanju KZ-1). Izrečena ji je bila pogojna obsodba s kaznijo šestih mesecev zapora in preizkusno dobo dveh let ter denarna kazen v višini 1.800 EUR. Vrhovno sodišče je pritožnično zahtevo za varstvo zakonitosti zavrnilo.

2. Zoper navedene sodne odločbe pritožnica vlaga ustavno pritožbo zaradi kršitve 22., 23., 27., 29., 35. in 37. člena Ustave. Sodišče prve stopnje naj bi v ponovljenem sojenju opis kaznivega dejanja v izreku samo dopolnilo z abstraktnim delom opisa, dodalo cel tretji odstavek konkretnega opisa ter spremenilo datum storitve kaznivega dejanja v pritožnično škodo, s čimer naj bi se postavilo v vlogo tožilstva in prekoračilo obtožbo. Tako naj bi prekršilo 22., 23. in 27. člen Ustave. Ravnalo naj bi pristransko in pritožnico postavilo v neenakopraven položaj. Prekršeni naj bi bili načeli enakosti orožij in domneva nedolžnosti. Z istimi kršitvami naj bi bili obremenjeni tudi sodbi sodišča druge stopnje in Vrhovnega sodišča.

3. Sodišče druge stopnje in Vrhovno sodišče naj se ne bi opredelili do nekaterih bistvenih navedb iz pritožbe zoper sodbo sodišča prve stopnje in zahteve za varstvo zakonitosti, ki se nanašajo na zatrjevano postopanje sodišča, s čimer naj bi kršili 22. člen Ustave.

4. Sodba sodišča prve stopnje naj bi bila po pritožničinem prepričanju oprta na nezakonite dokaze, ki bi morali biti izločeni. Zvočni posnetki, ki naj bi jih napravil Dejan Škerlič v razgovorih s Sebastjanom Čagranom, naj bi bili pridobljeni s kršitvijo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Dejan Škerlič naj bi posnetke napravil z vednostjo policije oziroma celo po njenih navodilih brez sodne odredbe. Stališče sodišč v izpodbijanih sodbah, da naj Dejan Škerlič ne bi posegel v komunikacijsko zasebnost sodelujočih, temveč kvečjemu v pravico na glas posnetih oseb, naj ne bi bilo skladno s 35. in 37. členom Ustave. Pritožnica se ne strinja z oceno sodišč, da naj pogovor o zadevah stečajnega postopka ne bi bil predmet varstva po 35. in 37. členu Ustave, ker se pogovori niso nanašali na zasebno ali družinsko življenje posnetih oseb. Test razumnega pričakovanja zasebnosti bi bilo treba razumeti širše. Poseg v zasebnost po prepričanju pritožnice tudi ni bil sorazmeren. Stališče sodišč, da naj tudi drugi posnetek ne bi bil napravljen z vednostjo

policije, naj bi bilo arbitrarno in naj bi zato predstavljalo kršitev 22. člena Ustave. Ker naj tako pridobljeni dokazi ne bi bili izločeni in naj bi se nanje oprla sodba, naj bi bile kršene tudi pravice iz 22., 23. in 29. člena Ustave.

B.

5. Iz izpodbijane sodbe Vrhovnega sodišča izhaja, da je sodišče očitke v zvezi s prekoračitvijo obtožnega akta presojalo le z vidika zakonskih določb. V zahtevi za varstvo zakonitosti ni najti obrazloženih očitkov o kršitvah načel enakosti orožij in domneve nedolžnosti, zato materialno nista izčrpana (prvi odstavek 51. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS).

6. Pritožnica sodišču očita, da naj bi "stopilo v čevlje tožilstva" in s tem kršilo pravico do nepristranskega sodišča iz 23. člena Ustave. Iz prvega odstavka navedenega člena Ustave izhaja pravica vsakogar, da o njegovih obtožbah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebne odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Prekoračitev obtožbe s strani sodišča bi po vsebini lahko pomenila, da sodišče ni nepristransko in vnaprej neopredeljeno zgolj ocenjevalo izvedenih dokazov, temveč je aktivno prispevalo k pregonu obdolženca. Identiteto med obtožbo in sodbo ureja 354. člen Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 66/17 in 22/19 – ZKP), ki v prvem odstavku določa, da se sme sodba nanašati samo na dejanje, ki je predmet obtožbe, obsežene v vloženi oziroma na glavni obravnavi spremenjeni ali razširjeni obtožnici. Vrhovno sodišče je v izpodbijani sodbi poudarilo, da morata imeti sodba in obtožba za podlago isti historični dogodek in da abstraktni del opisa kaznivega dejanja ni obvezna sestavina obtožnega akta oziroma sodbe.

7. Iz sodbe Vrhovnega sodišča izhaja, da naj sodišče prve stopnje ne bi samo dodalo konkretnega opisa kaznivega dejanja, ki ga ne bi vseboval že sam obtožni akt. Bistven očitek sodišča pritožnici naj bi bil, da je v obdobju od 26. 1. do 29. 1. 2009 v Radljah ob Dravi po dogovoru s Sebastjanom Čagranom in Suzano Gale sestavila otvoritveno stečajno bilanco družbe Montec, d.o.o., Koper – v stečaju, v kateri je v postavkah "dana posojila" in "terjatve" vpisala, da posojil in terjatev ni, čeprav je vedela, da temu ni tako, saj je posedovala knjigovodsko dokumentacijo navedene družbe, nato pa ponarejeno bilanco predala Sebastjanu Čagranu, slednji pa Suzani Gale. Dejanje pomoči pritožnice h kaznivemu dejanju jemanja podkupnine po prvem odstavku 261. člena KZ-1 naj bi bilo v sodbi konkretno opisano in naj bi bilo, z izjemo časa storitve, identično opisu dejanja v obtožnici. Glede časa naj bi namreč sodišče kritično obdobje, kot naj bi bilo navedeno v obtožnici, skrajšalo za en dan (iz dne 30. 1. na 29. 1. 2009). Izpustilo naj bi tudi besedno zvezo "neugotovljenega dne", kar pa naj na časovno opredelitev ne bi imelo nobenega vpliva oziroma ga s tem ni razširilo, temveč naj bi ga kvečjemu dejansko zožilo, zaradi česar naj do prekoračitve obtožbe ne bi moglo priti (glej tč. 6 obrazložitve).

8. V zvezi z očitkom, da naj bi sodišče dodalo tretji odstavek konkretnega dela opisa dejanja, ki ga je storila pritožnica, je Vrhovno sodišče poudarilo, da naj bi že sodišče druge stopnje izpostavilo, da dejanja, ki ga je storila pritožnica, ni mogoče iztrgati iz vsebine obtožbe, ki naj bi vključevala tudi izvršitvena ravnanja pravnomočno obsojenih Suzane Gale in Sebastjana Čagrana, ki sta s pomočjo obsojenke storila kaznivo dejanje jemanja podkupnine. Ker naj bi že iz vsebine obtožbe izhajalo, da so bila njihova dejanja povezana in da naj bi bilo v obtožbi opisano tudi

konkretno dejanje obsojene Suzane Gale, pri katerem je pritožnica pomagala, naj sodišče prve stopnje s tem, ko je v izreku opisalo tudi izvršitveno dejanje obsojene Suzane Gale, ne bi prekoračilo obtožbe (glej tč. 7 obrazložitve).

9. Stališča Vrhovnega sodišča niso v neskladju z Ustavo. Sodišče prve stopnje ni samo v ničemer konkretiziralo očitanih dejanj, ki jih ne bi vsebovala že obtožba. Kazenski postopek je tekkel zoper tri osebe na podlagi istega historičnega dogodka, tudi zoper pritožnico. Iz ustavni pritožbi priložene obtožbe Okrožnega državnega tožilstva v Kopru št. Kt 123/09 VB z dne 6. 9. 2010 izhaja, da se ta glasi zoper vse tri osebe in da so v njej posebej opisana tudi konkretna ravnanja vsakega obdolženca posebej, vključno z okoliščinami, navedenimi v spornem tretjem odstavku, ki naj bi ga izreku dodalo sodišče prve stopnje. Ta odstavek izreka izpodbijane sodbe sodišča prve stopnje po vsebini pojasnjuje konkretno ravnanje Suzane Gale, ki ji je pritožnica v zvezi z njim nudila očitano pomoč, slednje pa je v celoti izhajalo tudi iz obtožbe. Do prekoračitve obtožbe tako ni prišlo in kršitev 23. člena Ustave ni podana.

10. Iz obrazložitve Vrhovnega sodišča jasno izhajajo razlogi, zakaj očitki o prenosu dokaznega bremena na sodišče, o postavljanju v vlogo državnega tožilstva, ravnanju v škodo pritožnice in nedopustnemu dopolnjevanju obtožbe niso utemeljeni. Zato pritožnica z očitkom, da se Vrhovno sodišče do njenih bistvenih navedb ni opredelilo (22. člen Ustave), ne more uspeti (glej tč. 5-7 obrazložitve).

11. Pritožnica je sodbi očitala tudi, da se opira na nezakonito pridobljene dokaze (zvočne posnetke), ki bi jih bilo treba izločiti. V zahtevi za varstvo zakonitosti je pritožnica zavzela stališče, da ne izpodbija ugotovljenega dejanskega stanja, da so bili sporni zvočni posnetki posneti samoiniciativno (in ne na predlog policije). Tudi Vrhovno sodišče je presojo opravilo na podlagi pravnomočno ugotovljenih okoliščin, da tudi drugi posnetek ni mogel nastati po navodilih policije (glej tč. 9 obrazložitve). Pritožnica v ustavni pritožbi zatrjuje, da je tako ugotovljeno dejansko stanje očitno arbitrarno in protispisno, s čimer utemeljuje kršitev 22. člena Ustave. Ker takšnih trditev ni navajala že v zahtevi za varstvo zakonitosti in jih iz tega vidika tudi ni presojalo Vrhovno sodišče, očitek ni materialno izčrpan.

12. Očitek pritožnice iz ustavne pritožbe, da so dokazi nedopustni, ker naj bi se s snemanjem prekomerno poseglo v komunikacijsko zasebnost udeležencev pogovora tudi v okoliščinah, da policija s snemanjem ni bila seznanjena oziroma zanj ni podala navodila, ni materialno izčrpan. Iz zahteve za varstvo zakonitosti namreč izhaja stališče pritožnice, da dokaz s prvim zvočnim posnetkom ne poseže prekomerno v navedeno pravico. Vendar pa je Vrhovno sodišče kljub temu opravilo presojo dopustnosti takšnih dokazov (glej tč. 9 obrazložitve).

13. Vrhovno sodišče je v zvezi s tem zavzelo stališče, da je treba glede trditev pritožnice, da naj bi oškodovanec Dejan Škerlič s prikritim snemanjem pogovorov z obsojenim Sebastijanom Čagranom nedopustno posegel v njegovo zasebnost, pritrditi razlogom sodišča prve stopnje v sodbi št. I K 70188/2010 z dne 13. 9. 2013.^[1] Tako naj ne bi šlo za pogovore, ki bi razkrivali zasebnost sogovornika, temveč pogovore o zadevah stečajnega postopka, zato naj bi bilo mogoče oškodovancu očitati kvečjemu, da je s svojim ravnanjem posegel v pravico obsojenega Sebastijana Čagrana na glas. Poseg v to pravico pa naj ne bi mogel prevladati nad pravico oškodovanca, da zaščiti svoje interese odgovorne osebe gospodarske družbe v stečajnem postopku, če je v te njegove interese poseženo s kaznivim dejanjem.

14. Ustavno sodišče je v svoji presoji že večkrat poudarilo, da Ustava tisti del zasebnosti, ki se nanaša na svobodo komuniciranja, varuje dvakrat: v 35. členu, kjer postavi splošno pravilo, da ima vsakdo pravico do zasebnosti in da je zasebnost nedotakljiva, in še posebej v prvem odstavku 37. člena, s katerim je zagotovljena tajnost pisem in drugih občil. Človekova zasebnost, katere nedotakljivost zagotavlja 35. člen Ustave, je v območju človekovega bivanja bolj ali manj sklenjena celota njegovih ravnanj in ukvarjanj, občutij in razmerij, za katero je značilno in konstitutivno, da si jo človek oblikuje in vzdržuje sam ali sam z najbližjimi, s katerimi je v intimni skupnosti, na primer z življenjskim partnerjem, in da v njej biva z občutkom varnosti pred vdorom javnosti ali kogarkoli nezaželenega. Običajen in bistveni del ali vidik te celote so torej tudi človekova ravnanja. Vanje sodi tudi pravica človeka do lastnega glasu, pravica na glas. Ta zagotavlja vsakomur, da sam odloči o podobi svoje osebnosti v komunikaciji z drugimi. V človekovi besedi se namreč izraža njegova osebnost. K tej temeljni pravici sodi tudi to, da se človek sam odloči o tem, kdo bo slišal vsebino komunikacije – le sogovornik, določena zaključena skupina ljudi ali javnost. Svojo vsebino najde ta pravica v upravičenju vsakega človeka o tem, ali bo njegov glas posnet in s tem preko nosilca zvoka morda posredovan tretjim osebam, s čimer se beseda in glas od njega ločita in osamosvojita. Zvočni zapis daje oblast nad tujo osebo, tujo osebno dobrino, ker omogoča ponovitev in tako posega v izključno pravico osebe, da razpolaga s tem, kar je govorila, da sama odloča, kdo naj to sliši ali kdo lahko to sliši. Človeška komunikacija je z zagotovljenim varstvom v 35. členu in še posebej v 37. členu Ustave zaščiten pred tem, da bi besede (nepremišljena ali impulzivna izjava, površno mnenje ali pa kakršenkoli pogovor zaradi vsebine ali tona glasu v drugačnih okoliščinah) pričale proti tistemu, ki jih je izgovoril. Zato je zagotovljeno varstvo pred (tajnim) snemanjem pogovorov brez dovoljenja vseh oseb, ki v pogovoru sodelujejo. Če se človek obnaša tako, da lahko njegovo besedo brez posebnih naporov sliši nekdo tretji, pa mora posledice nositi sam. Bistveno je torej, ali lahko človek glede na okoliščine primera utemeljeno pričakuje, da ga tretja oseba ne bo slišala. Pravica tudi ni kršena, če oseba tretji osebi dovoli bodisi snemanje bodisi poslušanje. Pravica na glas tudi ni omejena glede na vsebino razgovora. Za varstvo te pravice ni pomembno, da je vsebina pogovora intimne narave ali da gre za izmenjavo tajnih podatkov (npr. poslovnih skrivnosti), kot tudi ne to, ali sta se sogovornika posebej dogovorila, da je pogovor tajen.[2]

15. Poudariti velja, da v obravnavanem primeru drugi odstavek 37. člena Ustave po sami naravi ni upošteven, saj gre za razmerje med dvema zasebnopravnima subjektoma (udeležencema pogovora). Za presojo obravnavane zadeve je tako odločilna zgornja premisa prvi odstavka 37. člena Ustave, ki varuje pisemsko tajnost kot poseben vidik zasebnosti. Zahteve, ki izhajajo iz drugega odstavka tega člena, so upoštevne v primerih, kadar v pravico posameznika posega država.[3]

16. V prvem odstavku 37. člena Ustava zagotavlja svobodno in nenadzorovano komunikacijo in s tem zaupnost razmerij, v katera pri sporočanju vstopa posameznik. Pravica do komunikacijske zasebnosti v prvi vrsti varuje vsebino posredovanega sporočila. Zagotavlja varstvo posameznikovega interesa, da se brez njegove privolitve nihče ne seznanj z vsebino sporočila, ki ga posreduje prek kateregakoli sredstva, ki omogoča izmenjavo oziroma posredovanje informacij, kot tudi interes posameznika, da svobodno odloča o tem, komu, v kolikšnem obsegu, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji bo določeno sporočilo posredoval. Ključni ustavnosodni test, po katerem Ustavno sodišče presoja, ali določena komunikacija uživa varstvo iz 37. člena Ustave, je upravičeno pričakovanje zasebnosti.[4]

17. Ni prepričljivega razloga za stališče, da bi varstvo po 35. in 37. členu Ustave odrekli zasebnemu pogovoru, kadar ta ne poteka s pomočjo komunikacijskih sredstev, temveč osebno in neposredno – v pogovoru.^[5] Kot že navedeno, je ključni ustavnosodni test, po katerem Ustavno sodišče presoja, ali določena komunikacija uživa varstvo iz 37. člena Ustave, upravičeno pričakovanje zasebnosti. Doktrina upravičeno pričakovane zasebnosti velja ne le glede prostorske zasebnosti, temveč tudi glede komunikacijske zasebnosti. Predmet varstva prvega odstavka 37. člena Ustave je tista komunikacija, za katero posameznik upravičeno pričakuje zasebnost in to jasno izkaže navzven.^[6] Če je odgovor na vprašanje pritrديلen, je treba poseg v komunikacijsko zasebnost oceniti še z vidika ustavnega načela sorazmernosti.^[7]

18. Stališče Vrhovnega sodišča v izpodbijani sodbi, da je bilo udeležencem pogovorov poseženo "le" v pravico na glasu, ni utemeljeno. Posneti pogovori so bili zasebne narave in udeleženci pogovora so utemeljeno pričakovali, da imajo nadzor nad tem, kdo vse pogovor sliši, prav tako iz pravnomočno ugotovljenega dejanskega stanja ne izhaja, da bi bili s snemanjem seznanjeni, kaj šele da bi vanj privolili. Okoliščina, da se niso pogovarjali o "intimnih" ali "družinskih", temveč o poslovnih zadevah, sama po sebi še ne pomeni, da pogovora niso razumeli kot zasebnega. Nasprotno, pogovor je tekel o občutljivih poslovnih in postopkovnih vprašanjih in takšni komunikaciji v samem izhodišču ni mogoče odreči varstva pravice do komunikacijske zasebnosti. Udeleženci komunikacije, ki namenoma poteka zasebno in tako, da pogovora druge osebe ne morejo slišati oziroma to utemeljeno pričakujejo udeleženci samega pogovora, upravičeno pričakujejo zasebnost. Stališče, da tak pogovor glede na vsebino in okoliščine sploh ni predmet varstva pravice do zasebnosti, ni skladno s pravico iz prvega odstavka 37. člena Ustave. Takšno stališče bi pomenilo, da tak pogovor ne spada v domet varstva pravic iz 35. in 37. člena Ustave z vsebinskega vidika komunikacijske zasebnosti (temveč le z vidika pravice na glasu) in se zato vprašanje dopustnosti omejitve te pravice sploh ne bi zastavilo.^[8]

19. Iz stališča, da konkretni pogovor spada v domet varstva pravice do komunikacijske zasebnosti in da so udeleženci pogovora utemeljeno pričakovali zasebnost, še ne izhaja, da predstavlja vsakršen poseg v to pravico tudi njeno kršitev. Posegi v človekove pravice so lahko tudi ustavno dopustni, če so izpolnjeni pogoji iz Ustave, zlasti iz tretjega odstavka 15. člena in 2. člena Ustave.^[9]

20. Iz izpodbijane sodbe Vrhovnega sodišča in sodbe sodišča prve stopnje, na katero se Vrhovno sodišče pri tem izrecno sklicuje,^[10] kljub temu, da je poseg ocenjevalo le iz vidika pravice na glasu, vendarle izhaja, da je pri oceni njegove dopustnosti upoštevalo vse ključne okoliščine in tehtalo teže posledic posega z zasledovanim ciljem oziroma pridobljenimi koristmi. Sodišče prve stopnje je v sodbi št. I K 70188/2010 z dne 13. 9. 2013 pri presoji upoštevalo, da naj bi oškodovanec posnetke napravil samoiniciativno in da naj bi posnetke naredil z namenom zaščite svojih interesov odgovorne osebe gospodarske družbe v stečajnem postopku, v katere je bilo poseženo s kaznivim dejanjem. Tako naj bi se želel zavarovati pred posegom v svojo lastno varnost in dostojanstvo (34. člen Ustave). Sodišče je upoštevalo tudi teže koruptivnih dejanj (družbeno škodljivost) in primerjalo predpisane kazenske sankcije. Pritrditi je mogoče stališču Vrhovnega sodišča, da storilec med samim izvajanjem kaznivih dejanj ne more pričakovati iste stopnje varstva pravic do njegove zasebnosti, zlasti če gre za neposredno izvrševanje težjih kaznivih dejanj. Prav ti razlogi so upoštevni tudi za presajo posega v pravico do komunikacijske zasebnosti.

21. Iz navedenega izhaja, da tudi presoja z vidika ustavnoskladno oblikovane zgornje premise odločanja, tj. z vidika pravice do komunikacijske zasebnosti iz prvega odstavka 37. člena Ustave, v obravnavanem primeru pripelje do enake odločitve, kot jo je v zadevi sprejelo Vrhovno sodišče. Zvočni posnetki so bili pridobljeni s posegom v ustavno pravico, vendar ta sam po sebi ni bil nesorazmeren in je zato skladen z Ustavo. Sporni dokazi tako niso bili pridobljeni s kršitvijo človekovih pravic in temeljnih svoboščin in jih ni bilo treba izločiti iz spisa, sodba pa se je nanje utemeljeno uprla. Zatrjevane kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin iz 22., 23., 29., 35. in 37. člena Ustave glede na navedeno niso utemeljene.

22. Glede na navedeno pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo niso izpolnjeni.

C.

23. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS v sestavi: namestnik predsednika senata DDr. Klemen Jaklič ter člana dr. Marijan Pavčnik in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejel soglasno.

DDr. Klemen Jaklič
Namestnik predsednika senata

[1] Sodišče prve stopnje je v sodbi št. I K 70188/2010 z dne 13. 9. 2013 zoper obtožena Suzano Gale in Sebastjana Čagrana glede zahteve za izločitev dokazov – zvočnih posnetkov – zavzelo stališče, da je Dejan Škerlič posnetke napravil samoiniciativno; da naj bi vsi pogovori tekli o zadevah stečajnega postopka in ni šlo za pogovore zaupne narave oziroma o zasebnih ali družinskih zadevah; da naj vpletene osebe ne bi imele razloga pričakovati nikakršne zaupnosti ali zasebnosti, zato naj vsebina teh pogovorov ne bi bila predmet varstva po 35. členu Ustave; da naj bi Dejan Škerlič posegel le v pravico na glasu obtoženih, kar je manjši del sfere človekove osebnosti, katere nedotakljivost je varovana z Ustavo; da naj bi Dejan Škerlič posnetke naredil z namenom zaščite svojih interesov odgovorne osebe gospodarske družbe v stečajnem postopku oziroma da bi se zavaroval pred posegom v njegovo lastno varnost in dostojanstvo, kot naj bi ga zaznal s strani obtožene Suzane Gale in Sebastjana Čagrana (34. člen Ustave); da naj bi test sorazmernosti pokazal, da pravici iz 34. in 33. člena Ustave ter pravne varnosti iz 2. člena Ustave pretehtajo nad pravico do nedotakljivosti človekove osebnosti (oziroma pravico na glasu oseb, ki posegajo v prej navedene pravice; koruptivna dejanja uradnih oseb naj bi bila namreč družbeno škodljiva; to naj bi izražala tudi primerjava predpisanih kazenskih sankcij).

[2] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-472/02 z dne 7. 10. 2004 (Uradni list RS, št. 114/04, in OdlUS XIII, 85), tč. 9-13.

[3] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-444/09 z dne 12. 4. 2012 (Uradni list RS, št. 35/12), tč. 12.

[4] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-540/11 z dne 13. 2. 2014 (Uradni list RS, št. 20/14, in OdlUS XX, 33), tč. 9, 11.

[5] V odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-25/95 z dne 27. 11. 1997 (Uradni list RS, št. 5/98, in OdlUS VI,

158) je šlo za vprašanje prisluškovanja v prostorih s tehničnimi napravami, s katerimi se neselektivno prisluškuje celotnemu dogajanju v določenem prostoru in vsakemu posamezniku, ki se tam trenutno nahaja, zaupnim pogovorom in vsakršnim komunikacijam med navzočimi v prostoru. Ustavno sodišče je poudarilo, da predvsem prisluškovanje zaupnemu pogovoru zadeva enega najožjih krogov splošne osebne pravice in hkrati pravice do zasebnosti. Glej zlasti tč. 39 obrazložitve. V tej odločbi je šlo sicer za drugačen primer, kjer je v pravico do zasebnosti posegla država. Za obravnavani primer pa je pomembna okoliščina, da je šlo za varstvo (tudi) tistih pogovorov, ki se v prostoru odvijajo osebno in neposredno, tj. brez komunikacijskih sredstev.

[6] Glej odločbo št. Up-979/15 z dne 21. 6. 2018 (Uradni list RS, št. 54/18, in OdlUS XXIII, 26), tč. 18.

[7] Podobno je Ustavno sodišče v odločbi št. Up-979/15 najprej ugotovilo, da je pritožnik v konkretnem primeru utemeljeno pričakoval zasebnost in verjel, da vsebina sporočil ne bo razkrita tretjim osebam, nato pa nadaljevalo s presojo sorazmernosti posega v pravico do komunikacijske zasebnosti (glej tč. 20-24).

[8] Slednje bi potemtakem morale veljati tudi v primerih, kadar bi v zasebnost takšnega pogovora posegali organi pregona npr. s pomočjo prikritih preiskovalnih ukrepov. Takšno stališče bi bilo očitno nesprejemljivo, saj pogoji iz drugega odstavka 37. člena Ustave ne bi bili upoštevni.

[9] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-18/02 z dne 24. 10. 2003 (Uradni list RS, št. 108/03, in OdlUS XII, 86).

[10] Glej tč. 13, obrazložitve.

⇒

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Andreja Terpotec, Radlje ob Dravi

Datum vloge:

6. 9. 2016

Datum odločitve:

3. 2. 2020

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US32300